

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2003	330	2002	1764	04/02/2003

KARAR METNİ

HAZİNEYE AİT TAŞINMAZIN SATIN ALINMASI SEBEBİYLE NİHAİ OLARAK KATLANILAN KDV'NİN İADESİ İSTEMİYLE BU VERGİNİN MÜKELLEFİ MİLLİ EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞINA KARŞI AÇILAN DAVANIN GÖRÜM VE ÇÖZÜMÜNÜN İDARİ YARGININ GÖREVİNE GİRMEDİĞİ HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan Taraflar : 1) ... Valiliği Defterdarlık Millî Emlak Dairesi Başkanlığı ...Emlak Müdürlüğü

2) ...
Vekili : Av. ...

İstem Özet : Hazineye ait taşınmazı satın almaları sebebiyle ödemiş buldukları katma değer vergisi ve damga vergisinin yasal faiziyle birlikte düzeltme yoluyla iadesi istemine ilişkin başvurularının reddine dair işlemin iptali istemiyen açılan davada; 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 7'nci ve geçici 3'üncü maddeleri hükmüne göre; Hazineye ait malların satış ve devir işleminin vergi, resim ve harçtan müstesna olduğu; bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce satışı yapıp devir işlemleri tamamlanamayan taşınmazların da, istisna hükümden yararlanacağına açıkça anlaşıldığı; olayda ise, 21.5.2001 tarihli ihale ile davacılar tarafından satın alınan taşınmaz nedeniyle doğan vergilerin 5.7.2001 tarihinde ödendiği; 4706 sayılı Yasanın 18.7.2001 tarihinde yürürlüğe girmesinden dolayı henüz tescil işlemleri tamamlanmayan taşınmazın anılan yasa hükmünden yararlanması gerektiği; ancak, davacılar tarafından iadeye konu vergi tutarı olarak katma değer vergisi ile damga vergisi toplamı gösterilmekle birlikte dava dilekçesinde, açıkça katma değer vergisinin iadesinin istendiği; öte yandan, hukuki ihtilaf içeren fazladan ödemelerin iadesi durumunda yasal faiz ödeneceğine ilişkin olarak vergi mevzuatında hüküm bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin katma değer vergisine ilişkin kısmının iptali; davanın damga vergisi ile faiz istemine ilişkin kısmının ise reddi yolundaki ... Vergi Mahkemesinin ... gün ve ... sayılı kararının; taraflarca dilekçede yazılı nedenlerle bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Taraflarca savunma verilmemiştir.

Tetkik Hakimi Ergün Gökdam'ın Düşüncesi: 213 sayılı Yasanın 122'nci maddesi hükmüne göre düzeltme isteme hakkı mükelleflere tanınmış olup, nihai olarak vergiye katlanan kişilerin düzeltme isteminde bulunması olanaklı değildir.

Verginin mükellefi olmayan davacıların ödemiş oldukları vergiyi ancak, adli yargıda açacakları rücu davası ile istemeleri olanaklıdır. Olayda da; dava, vergiyi nihai olarak katlanan davacılar tarafından mükellefe karşı açılmış olup, bu davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, davanın görev yönünden reddi gerekirken; mahkemece dava konusu işlemin kısmen iptali; kısmen de davanın reddi yolunda verilen kararda isabet bulunmadığından bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı H.Hüseyin Tok'un Düşüncesi: Uyuşmazlıkta, açık artırma yöntemiyle Hazineden satın alınan taşınmaz nedeniyle ödenen katma değer vergisi ile karar harcının 4706 sayılı Kanunla getirilen muafiyetten yararlandırılarak faizi ile birlikte ödenmemesine ilişkin ... Valiliği Defterdarlık Millî Emlak Dairesi Başkanlığı işleminin iptali istemiyen açılan davayı kısmen kabul eden Vergi Mahkemesi kararının taraflarca temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Olayda, her ne kadar 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin 8'inci fıkrasının (a) bendinden iadeye konu katma değer vergisi mükellefinin davalı idare olduğu, dolayısıyla dava açma hakkının da aynı idareye tanınması gerektiği anlaşılmakta ise de, Katma Değer Vergisi kanununun uygulanmasından kaynaklanan ve görüm ve çözümü vergi mahkemelerinin görevine giren bu konudaki davanın, verginin nihai yüklenicisi olan davacılar tarafından menfaat ilişkisi sebebiyle Vergi Mahkemesinde açılmasında, 2577 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine aykırılık bulunmamaktadır. Zira, davaya konu katma değer vergisinin tahsilinde sadece kasa görevi yapan davalı idarenin mükellef sıfatıyla davacıların haklarını koruma amacıyla Vergi Mahkemesinde dava açması beklenemeyeceği gibi, davacıların vergi yükünü taşıyan durumunda oldukları gözardı edilip, kanun karşısında mükellef olmadıkları yaklaşımıyla varılacak bir sonucun pratik yararından söz etmek mümkün değildir.

Ancak davanın yukarıda yazılı sebeplerle Vergi Mahkemesinde açılması yerinde olmakla birlikte, husumetin 2577 sayılı yasanın 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendine göre dava konusu katma değer vergisini tarh ve tahsile yetkili olan vergi dairesine yöneltilecek karar verilmesi gerektiğinde kuşku bulunmadığından, Vergi Mahkemesince bu husus dikkate alınmadan esas hakkında karar verilmesinde yasal isabet görülmemiştir. Açıklanan nedenlerle temyiz olunan vergi mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüldü:

Temyiz başvuruları; Hazineye ait taşınmazın satın alınması sebebiyle ödenmiş bulunan vergilerin yasal faiziyle birlikte düzeltme yoluyla iadesi istemlerine ilişkin başvurularının reddine dair işlemin kısmen iptali; kısmen de davanın reddi yolundaki Mahkeme kararının bozulması istemlerine ilişkindir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 122'nci maddesi hükümleri uyarınca düzeltme talebinde bulunma hakkı mükelleflere tanınmış, aynı Kanunun 8'inci maddesinde ise, mükellefin tanımı yapılmıştır. Katma Değer Vergisi Kanununun 8'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde de, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanların mükellef olduğu belirtilmiş olup, buna göre; dolaylı bir vergi türü olan katma değer vergisinin mükellefi, vergiye nihai olarak katlanmak durumunda kalan kişi ya da kişiler değil; onlara mal teslim eden veya hizmet ifasında bulunan kişilerdir. Böyle olunca; bu verginin hesaplanmasında ya da tahsilinde yapılacak bir hatanın düzeltilmesinin istenilmesi hakkı da, verginin mükellefi olan bu kişilere aittir. Vergiye nihai olarak katlanan kişinin, kendisinden haksız olarak alındığını ileri sürdüğü vergiyi, verginin mükellefine karşı adli yargıda açacağı dava sonucuna göre geri alması olanaklıdır. Olayda da, dava, katma değer vergisinin mükellefi olan kurum tarafından bağlı olduğu vergi dairesi müdürlüğüne karşı değil, vergiye nihai olarak katlanan davacılar tarafından mükellefe karşı açılmış olup; dava, bu haliyle, adli yargının görevine girmektedir.

Bu durumda; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünde reddi gerekirken, dava konusu işlemin kısmen iptali kısmen de davanın reddi yolundaki Vergi Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle; tarafların temyiz istemlerinin kabulü ile mahkeme kararının bozulmasına; 4.2.2003 gününde oybirliği ile karar verildi.

DAN-KAR-DER ; SAYI:3
BŞ/ŞGK